

י"ב שבט תשפ"ד
 22/01/2024

הנדון: נייר עמדה בנוגע לעדכון שכר המינימום לשנת 2024

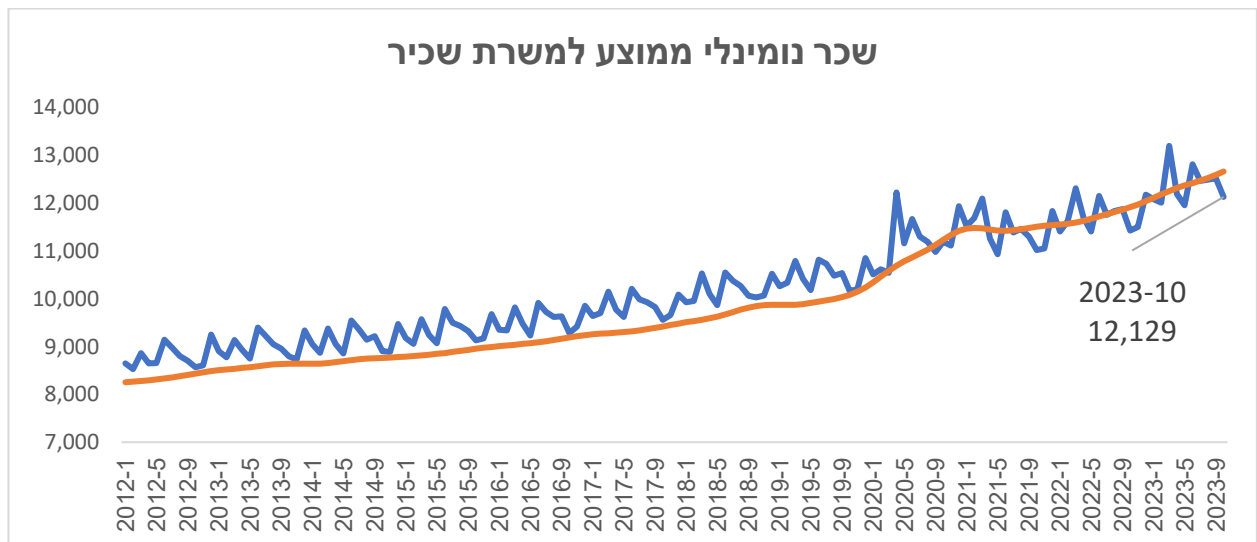
כללי

שכר המינימום נקבע בחוק שכר מינימום, התשמ"ז – 1987 (להלן – חוק שכר מינימום), שעל-פיו שכר המינימום לחדש הוא 47.5% מהשכר הממוצע כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה – 1995. שכר המינימום מתעדכן בכל שנה באפריל, לפי השכר הממוצע שהיה ידוע בתחילת השנה: השכר הממוצע בחודשים אוגוסט-אוקטובר.1 העדכון האחרון של שכר המינימום היה באפריל 2023, והוא עומד על 5,571.75 ש"ח. באפריל 2024 אמור לעלות שכר המינימום ל-5,880 ש"ח, בהתאם לשכר הממוצע באוגוסט-אוקטובר 2023 שעמד על 12,379 ש"ח.

ניתוח המצב הקיים

מניתוח הנתונים עולה כי השכר הממוצע עלה במהלך 2023 בכ-5.7%, עלייה משמעותית שמצדיקה התאמה של שכר המינימום ובנוסף האינפלציה עלתה בכ-3.6%, כלומר העובדים שמשתכרים שכר מינימום חוו שחיקה של 3.6% בשכרם. עובדים אלו לרוב, אינם בין העובדים העמידים ביותר במשק, לכן סביר להניח ששחיקה זו הקשתה על רבים מהם לעמוד בהוצאות החודשיות.

כפי שניתן לראות מהתרשים השכר הנומינלי הממוצע למשרת שכיר עלה באופן עקבי לאורך כל השנה ולא נצפתה עלייה מיוחדת רק בסוף התקופה.

כולל עובדים זרים. מקור: עיבודי אגף אסטרטגיה במשרד העבודה לנתוני משרות שכיר של הלמ"ס.

¹ השכר הממוצע למשרת שכיר מחושב לפי שכר למשרת שכיר כולל עובדים זרים.

בנוגע לפגיעה של המלחמה, המלחמה אומנם פגעה בעסקים, ועובדים רבים הוצאו לחל"ת, והשכר הממוצע של עובדים אלו נמוך משכרם של העובדים שלא יצאו לחל"ת. תופעה זו אמנם יכולה לגרום לעליה טכנית בשכר הממוצע בעקבות שינוי בתמהיל העובדים הנדגמים. לדוגמה, בתקופת הקורונה הוצאו לחל"ת עובדים רבים ונרשמה עלייה חדה בשכר הריאלי הממוצע במשק. אך בחודש אוקטובר 2024 שיעור המוצאים לחל"ת היה נמוך משהיה בקורונה, והשכר הממוצע למשרת שכיר בחודש אוקטובר לא רק שלא עלה בחדות, הוא אף ירד. בנוסף, המשק החל להתאושש, ובחודש דצמבר 2023 כמות הנמצאים בחל"ת עמד על 3% מכוח העבודה, ירידה של 3.3 נקודות אחוז מהשיעור המקביל באוקטובר. מכאן שההוצאה לחל"ת לא השפיעה באופן משמעותי על השכר הממוצע במשק.

כמו כן, במידה ולא יועלה שכר המינימום, יעמוד שכר המינימום על 45% מהשכר הממוצע באוגוסט-ספטמבר 2023, השיעור הנמוך ביותר מאז 2017.

שכר המינימום החדש	האם הועלה שכר המינימום	שכר המינימום עד לתאריך כאחוז מהשכר הממוצע באוגוסט-אוקטובר הקודמים לתקופה	שכר המינימום עד לתאריך זה	מועד העלאת שכר המינימום לפי חוק שכר מינימום
5,000	V	51%	4,825	1.1.2017
5,300	V	51%	5,000	² 1.12.2017
		52%	5,300	1.4.2019
		51%	5,300	1.4.2020
		48%	5,300	1.4.2021
		47%	5,300	1.4.2022
5,571.75	V	45%	5,300	1.4.2023
5,880 ³		45%	5,571.75	1.4.2024

סיכום

מהנתונים שהצגנו לעיל לא ראינו הצדקה להשאיר את שכר המינימום ברמה שהייתה בשנת 2023. לאור העלייה העקבית באינפלציה ובשכר הממוצע במשק לאורך כל השנה. והחשש משחיקה בשכר הריאלי. לכן על אף האתגרים הרבים הכרוכים בהעלאתו בתקופת מלחמה. כמו עסקים רבים שחוו מכה קשה ועל כן קיים חשש מובן כי העלאת שכר המינימום תוסיף לקשיים שלהם. כמו גם תקשה על תקציב המדינה בעיקר בתקופה של קיצוצים נרחבים, אנו ממליצים לעדכנו.

² שכר המינימום הועלה ב-1 לינואר 2017 וב-1 לדצמבר 2017 על ידי השר משה כחלון מעבר לנדרש בחוק.
³ במידה ויוחלט להעלות.

